

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 5 septembrie 2022
(OR. en)

12012/22

ENER 415

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Posibile măsuri de urgență pentru atenuarea prețurilor ridicate la energie – Schimb de opinii

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul de informare al președinției privind subiectul sus-menționat, în vederea reuniunii extraordinare a Consiliului Transporturi, Telecomunicații și Energie din 9 septembrie 2022.

Posibile măsuri de urgență pentru atenuarea prețurilor ridicate la energie

Document de informare al președinției

Introducere și context

Creșterea prețurilor la energie și volatilitatea extremă cauzată de întreruperile continue ale aprovizionării din Rusia, inclusiv recenta întrerupere totală și pe durată nedeterminată a funcționării gazoductului Nord Stream 1 și invadarea neprovocată a Ucrainei, au influențat evoluția piețelor, în special pe cea a pieței gazelor. Prețurile ridicate ale energiei și volatilitatea alimentează o inflație în creștere și afectează grav toate întreprinderile și consumatorii, inclusiv, dar fără a se limita la gospodăriile cele mai vulnerabile, afectate de sărăcia energetică și, din ce în ce mai mult, și gospodăriile cu venituri medii. În plus, capacitatea de producere a energiei electrice în UE a fost semnificativ mai scăzută decât de obicei, în special din cauza deficitului de energie nucleară din unele state membre, a scăderii producției europene de energie hidroelectrică, a nivelurilor scăzute ale Rinului și ale altor râuri care afectează transportul cărbunelui și a condițiilor de vânt nefavorabile, printre alți factori. Deficitele din producția de energie electrică din aceste surse de energie influențează cererea de gaze.

Într-o astfel de situație, este esențial să se facă un bilanț al evoluțiilor pieței și să se identifice posibile măsuri de abordare a prețurilor ridicate ale energiei electrice determinate de prețurile ridicate ale gazelor. Ca urmare a setului de instrumente al Comisiei din octombrie 2021 și pe baza planului REPowerEU publicat în mai, statele membre au adoptat deja diverse măsuri pentru a remedia impactul la nivel național, dar, întrucât situația de pe piață se deteriorează, partenerii sociali solicită punerea rapidă în aplicare a unor soluții la nivelul întregii UE care să atenueze impactul negativ asupra piețelor europene. Este clar că următorul sezon rece va testa reziliența pieței energiei a UE.

Cel mai recent, au apărut preocupări legate de lichidități pentru tranzacționarea energiei electrice, ca o nouă provocare pentru piața internă a UE, punând presiune asupra pozițiilor de acoperire împotriva riscurilor ale actorilor de pe piață. Fluctuațiile zilnice ale prețurilor au condus uneori la creșteri semnificative ale cerințelor de marjă pentru contractele futures. Acest lucru face aproape imposibil pentru un număr tot mai mare de societăți să își mențină deschise pozițiile lor de acoperire împotriva riscurilor, ceea ce determină retragerea lor de pe piețele futures. Nivelurile mai scăzute de participare pe piețele futures reduc lichiditatea pe aceste piețe și, la rândul lor, exacerbează volatilitatea prețurilor într-un cerc vicios.

Pentru a aborda aspectele menționate mai sus, statele membre au introdus diverse măsuri naționale. Pentru a aborda în continuare provocările la nivelul UE, pot fi luate în considerare următoarele opțiuni.

Opțiuni luate în considerare

A) Decuplarea prețului energiei electrice de prețul gazelor/limitarea impactului prețului gazelor asupra prețului energiei electrice

- Plafonarea temporară a prețului gazelor utilizate pentru producția de energie electrică;
- Plafonarea temporară a prețului gazelor importate din anumite jurisdicții;
- Excluderea temporară a producției de energie electrică din gaze de pe ordinea de merit și stabilirea prețurilor pe piața energiei electrice.

B) Creșterea lichidității pe piață

- Sprijin imediat prin linii de credit pentru participanții pe piață care se confruntă cu apeluri în marjă foarte ridicate, incluzând cazul unei soluții specifice la nivel european, de exemplu prin intermediul BCE;
- Modificarea normelor de tranzacționare privind schimburile de energie, cum ar fi modificarea temporară a cerințelor de reglementare pentru garanțiile reale în cadrul tranzacționării energiei electrice, inclusiv revizuirea ajustărilor automate ale plafoanelor prețurilor;
- Suspendări temporare ale piețelor europene de instrumente financiare derivate pe energie sau supunerea tranzacționării contractelor futures unor intervale specifice.

C) Măsurile coordonate de reducere a cererii de energie electrică

- Măsurile de reducere a cererii în sectorul energiei electrice, de exemplu similare măsurilor coordonate de reducere a cererii în sectorul gazelor, astfel cum au fost adoptate în iulie 2022.

D) Limitarea și utilizarea veniturilor producătorilor cu tehnologii inframarginale de energie electrică

- Reducerea temporară a veniturilor obținute de producătorii cu tehnologii inframarginale și utilizarea acestora pentru a diminua presiunea exercitată de prețurile ridicate la energie asupra clienților, lăsând însă neschimbate prețurile angro.

E) Impactul sistemului EU ETS

- Evaluarea opțiunilor privind modul în care se poate utiliza EU ETS în abordarea actualelor prețuri ridicate ale energiei electrice și asigurarea faptului că Consiliul înregistrează progrese rapide în direcția acordului privind capitolele REPowerEU din planurile de redresare și reziliență (PRR), inclusiv posibilitatea de a utiliza certificate din rezerva pentru stabilitatea pieței.

În orice intervenție viitoare relevantă ar trebui respectate următoarele principii de bază ale politicii energetice a UE și obiectivele conexe:

- ar trebui menținută securitatea aprovizionării cu energie electrică și gaze la nivel european;
- ar trebui menținute piața internă a energiei și beneficiile aferente;
- măsurile nu ar trebui să conducă la o creștere a consumului de gaze și nici să compromită eforturile de reducere a consumului de gaze în Europa;
- răspunsul ar trebui să fie simplu de pus în aplicare și coordonat la nivelul întregii UE;
- măsurile ar trebui să atenueze impactul asupra facturilor la energie ale clienților;
- coerența cu obiectivele Pactului verde european și cu punerea în aplicare a acestuia.

Opțiunile sus-menționate privind măsuri de urgență sunt înțelese ca răspuns imediat la situația extraordinară actuală. Cu toate acestea, ar trebui să continuăm să discutăm despre o actualizare sistemică a organizării pieței interne a energiei, astfel încât aceasta să fie mai bine pregătită pentru condiții de piață similare în viitor. O astfel de actualizare trebuie să fie luată în considerare în mod corespunzător, să se bazeze pe o analiză aprofundată și pe o evaluare a impactului și să ia în considerare punerea în aplicare progresivă a unei viitoare piețe decarbonizate a energiei.

Întrebări:

- 1. Sunteți de acord că este importantă adoptarea unor măsuri la nivelul întregii UE, care urmează să fie propuse de Comisie, la timp pentru sezonul rece care se apropie? În caz afirmativ, care dintre opțiunile prezentate sau alternative ar trebui urmate?*
 - 2. Ce tip de instrumente specifice considerați că ar fi adecvate pentru soluționarea rapidă a problemelor menționate mai sus?*
-